

MAGASINET

stefanus

43. ÅRGANG – NR. 3 / MAI 2013

Nepal

Fra avvist dalit-jente til respektert politiker

Side 4-5

NORD-KOREA

Om Kims misbruk av 24 millioner nordkoreanere.

Side 6-7

TYRKIA

Hjelp pastor Ramazan å bygge egen kirke!

Side 8-9

GLIMT FRA VERDEN

Nytt fra Kirgisistan (bildet), Pakistan, Tyrkia, Egypt og Nord-Korea.

Side 10-11

EGYPT

Mamma Maggie forteller om Egypts hemmeligheter.

Side 12-13

LEDER

SEYFO

Synspunkter på lederen kan sendes direkte til:
baw@stefanus.no

Det er kanskje ikke så mange i Norge som er kjent med begrepet Seyfo. Ordet er arameisk og betyr sverd. Shato D'Seyfo er «sverdets år» og har spikret seg fast i arameernes kollektive hukommelse. Slik som holocaust for jødene etter andre verdenskrig. Seyfo handler om året 1915.

For Stefanusalliansens del er vi blitt godt kjent med den tragedien som arameerne har gjennomlevd i Tyrkia i løpet av de siste hundre år. Det finnes naturlig nok ingen gjenlevende øyenvitner til det som skjedde. Men det tyrkiske folkemordet på arameerne er grundig beskrevet i faglitteraturen. Ikke minst gjennom de vitenskapelige dokumentasjonene presentert ved holocaustforskere som David Gaunt, Sebastian de Courtois og Hannibal Travis.

Arameerne (kalles også syrianere/syriakere/assyreere) er en av de store folkegrupper som i flere tusen år har befolket den østlige delen av dagens Tyrkia og Mesopotamia. Det vil si landskapet mellom elvene Eufrat og Tigris. Folkegruppen og landet Aram er også nevnt i Det gamle testamentet. Det var i dette området noen av kristenhetens mest livskraftige kirker vokste frem.

Arameerne var gjenstand for flere bølger av folkemord i Det ottomanske riket. Best undersøkt er hendelsene fra 1890-årene og det tragiske året 1915: Seyfo. Dette året overgår dem alle, med mellom 350 000 og 500 000 drepte på ett år. Den politiske fraksjonen Ungtyrkerne, ved hjelp av kurdiske stammeledere og lokale militsgrupper, gikk brutalt frem i området fra Dyiarbakir og sørover til byene Mardin og Midyat. Nærmere 65 prosent av befolkningen ble massakrert i løpet av noen få måneder. Hundrevis av kirker ble ødelagt, og prestskapet ble nærmest utryddet. Store deler av den materielle, kristne kulturarven ble destruert. Bokbålene kunne brenne i dagevis, og Tigris ble farget rød av blod, heter det i øyenvitneskildringene fra denne tiden.

Det finnes i dag kun fem klostre i Øst-Tyrkia som har overlevd Seyfo. Det eldste av dem er det verdenskjente Mor Gabriel, som har eksistert siden år 397. I det østlige Tyrkia bodde det ca. 200 000 kristne arameere i 1914. Året etter var 150 000 personer massakrert. I dag finnes det kun tilbake ca. 2 000 arameere i kjernelandskapet Tur Abdin.

Det er en kjent sak at Tyrkia frem til dags dato har benektet folkemord på armenerne og arameerne. Samtidig reiser presidenten i Tyrkia, Abdullah Gül, omkring i Europa i disse dager og advarer mot et truende folkemord mot tyrkiske immigranter i Vesten. President Gül retter en pekefinger mot europeiske regjeringer og uttaler at Europa er rammet av rasisme, religiøs intoleranse og at et holocaust mot tyrkerne kan bli resultatet. (Sitat fra avisen Hürriyet i Istanbul, 12. april i år.)

Det er maktpåliggende at Europa og Norge bekjemper rasisme, religiøs diskriminering og intoleranse. Men, vi skulle samtidig ønske at Tyrkia tok et oppgjør med sin mørke fortid. Fortielsen av folkemordet som skjedde for snart hundre år siden, forurenser sterkt tyrkernes image i verdenssamfunnet. Religionsfriheten har trange kår, også i dagens Tyrkia. Det hjelper ikke om man restaurerer en gammel kirkeruin her og der i turistøyemed, når den kirken som består av levende steiner fremdeles ikke får plass i Tyrkias offentlige rom.

Bjørn A. Wegge
Generalsekretær
Stefanusalliansen

Utgiver Stefanusalliansen

Ansvarlig redaktør Bjørn A. Wegge

Redaktør Kristin Storaker

Redaksjon Jon-Geir Dittmann,

Elisabeth Engelsviken,

Hilde Skaar Vollebæk,

Geraldine Fagan (Moskva) og

Susan Williams (Kairo)

Design og trykk Kai Hansen Trykkeri

Forsidefoto Jakob Carlsen/IDSN

Opplag 18 000

Kontor Trondheimsveien 137

Postadresse P.b. 6603 Rodeløkka, 0502 Oslo

Telefon 23 40 88 00

Telefaks 23 40 88 01

E-post post@stefanus.no

Hjemmeside www.stefanus.no

Styreleder Reidulf Stige

Repr.skapsleder Lars Inge Magerøy

Org. nr. 970276432

Bankgiro 3000 14 57922 Gavekonto

Revisor BDO AS

Krev frihet for Saeed!

Hvordan forklarer en mor for sine barn på fire og seks år at de kanskje ikke kommer til å se sin far igjen på åtte år? Denne utfordringen kjemper Naghmeh, kona til Saeed Abedinialangashi (Abedini), daglig med.

Den 27. januar i år ble Saeed Abedini (32) dømt til åtte års fengsel av en av Irans mest beryktede dommere. Saeed sitter nå i Evin-fengselet, et fengsel i Teheran kjent for mishandling og svært vanskelige kår for de innsatte. Han ble dømt for å undergrave rikets sikkerhet gjennom sitt engasjement i den iranske husmenighetsbevegelsen på begynnelsen av 2000-tallet.

Saeed ble kristen i 2000 og var aktiv i lederskapet i et nettverk av husmenigheter i Iran. I 2005 ble han stilt for retten, men klarte å flykte til USA etter at han ble løslatt mot kaushjon. Etter at han fikk amerikansk statsborgerskap i 2010, reiste han flere ganger tilbake til Iran på familiebesøk og for å starte et barnehjem.

Det var under et slikt besøk han ble arrestert den 26. september 2012. I januar i år ble han dømt til åtte års fengsel for å ha undergravd rikets sikkerhet med sitt engasjement i husmenighetsbevegelsen. Han har imidlertid ikke vært involvert i evangelisering i Iran etter at han forlot landet i 2005.

I februar klarte Saeed å smugle ut et brev fra fengselet hvor han beskriver drapstrusler, mishandling og stort press fra både medfanger og fangevoktere om å forlate sin tro på Jesus. Han skriver:

– De venter bare på dette ene, at jeg skal fornekte Kristus. Men det vil jeg aldri gjøre!

Ifølge Middle East Concern lider Saeed av indre blødninger, men har til nå ikke fått tilstrekkelig medisinsk hjelp.

La oss sammen stå opp for Saeed og legge press på iranske myndigheter, slik at dommen oppheves og han blir løslatt!

Saeed og hans kone Naghmeh (Foto: Middle East Concern)

Appellbrev og praktisk informasjon finner du på: www.stefanus.no

Takk for ditt engasjement!

Vennlig hilsen
Ed Brown
seniorrådgiver menneskerettigheter

Oppdatering på Libya-appell:

I mars ba vi deg sende en hasteappell på vegne av fire egyptiske kristne som ble arrestert i Libya for distribusjon av kristne bøker. Dessverre døde en av dem i varetekt den 10. mars. Men de resterende tre ble løslatt og fikk reise hjem til Egypt den 16. april. Takk til alle som sendte brev og til alle som husket på dem i forbønn!

Bli appellvenn!

SMS: Send ROP til 2377 (koster 3 kr per melding du mottar/sender)
E-POST eller BREV: Meld deg på via våre nettsider, www.stefanus.no, send e-post til post@stefanus.no eller ring oss på tlf. 23 40 88 00

Fra utenfor til innenfor

Laxmi Pariyer var ikke gammel før hun fikk merke at hun var utenfor det gode selskap. Som dalit og jente var det mange murer rundt henne som hindret hennes livsutfoldelse.

Tekst: Ingvar A. Isene

Foto: Ingvar A. Isene og Jakob Carlsen

Hun sitter foran meg og forteller sin historie. Beskjeden til å begynne med, men etter hvert som hun forteller, kommer gløden og engasjementet til syne. Dette er en kvinne som ikke vil la seg kue, men som har viet livet sitt til å kjempe mot urettferdighet og for uprivilegertes rettigheter. Laxmi forteller:

– På skolen fikk ikke vi som var daliter, sitte ved bordet sammen med de andre elevene. Vi måtte sitte på gulvet. De andre så ned på oss og betraktet oss som urene. Det var da noe at vi i det hele tatt fikk komme til skolen; helst ville de vel at vi ikke hadde vært der.

– Hvorfor ble jeg født som et menneske? Hvorfor ikke en plante, eller et dyr? Innenfor hinduismen er det mange muligheter. Det var ikke lett å akseptere så mye diskriminering. Jeg kunne ikke engang gå på samme sti som en fra en høyere kaste, for da ville vedkommende bli uren.

– En gang, jeg var ni år gammel, gikk jeg til et tempel for å ofre. Heller ikke her ville de ta imot meg. Jeg fikk ikke komme inn; det ville skitne til helligdommen. En prest som selv var dalit, viste meg bort.

– Alle disse opplevelsene med avvising, mindreverdighet og diskriminering, vekket en kampvilje i meg. Jeg ville kjempe for rettferdighet og for diskriminertes rettigheter. Men hvordan kunne man i det hele tatt endre et samfunn med en samfunnsstruktur som bygger på tusenårige tradisjoner?

– Jeg forsto at beste måten for å kjempe for rettferdighet, var å engasjere seg i politikk. Så da jeg var fjorten år gammel, engasjerte jeg meg i skolepolitikk der jeg var elev. Dette var starten på min politiske løpebane, som førte meg helt frem til å bli medlem av parlamentet. Parlamentet er nå oppløst, og en komité arbeider med ny grunnlov. Mulighetene for gjenvæl er gode.

– For tjuetre år siden kom jeg til tro på Jesus Kristus. Noen presenterte evangeliet for meg, og jeg fant det jeg alltid hadde søkt etter: Gud, som er større enn alt, elsket meg. Jeg fikk se at det var en mening med at jeg var født. Det som særlig berørte meg, var hvordan Jesus opptrådte i møte med dem som ble sett ned på og foraktet.

– Fortellingen om den samaritanske kvinnen i Johannes-evangeliet, kapittel fire, gjorde sterkt inntrykk. Denne kvinnen ble sett ned på av alle og kom til brønnen midt på dagen, når ingen andre var der, for å hente vann. Her møtte hun Jesus som visste hvem hun var og hva hun hadde gjort. Likevel viste han henne kjærlighet og respekt. Denne fortellingen er blitt en modell for hvordan jeg selv

Laxmi har viet livet sitt for å kjempe mot urettferdighet. (Foto: Stefanusalliansen/Isene)

Disse dalit-jentene er heldige og har vokst opp i frihet i en leir for dalit-familier som har kommet seg ut av slaveraktig misbruk. På bildet over de på en dans de skal fremføre i et bryllup. (Foto: Jakob Carlsen/IDSN)

ønsker å behandle andre mennesker, og viser hvor relevant evangeliet er overalt hvor det forkynnes.

– En annen fortelling som betyr mye for meg, er fortellingen om kvinnen som var grepet i hor. De ville steine henne, men Jesus reiste henne opp til nytt liv.

– Ikke alle var like glade for min nye tro. Foreldrene og søsknene mine ble sinte fordi jeg hadde gått over til en så liten religion, i nepalesisk sammenheng, som kristendommen. Kristne var også beryktet som ku-spisere. Dette økte forakten for kristne i familien. Jeg ble kastet ut av huset og måtte greie meg selv. Dette var ingen spøk for en enslig, ung kvinne med dalit-bakgrunn. I seks år overlevde jeg på å gi privatundervisning til elever.

– Foreldrene mine kom etter hvert på andre tanker. De så endringene i livet mitt. Til slutt kom de til meg for å be

meg formidle evangeliet til broren min. Han hadde nemlig kommet i en stor konflikt med far og mor som endte med at han stakk hjemmefra. Ingen hadde hatt kontakt med ham på flere år. «Gjør ham til kristen, så vi kan få kontakt med ham igjen», sa de.

Laxmi er et levende vitne for evangeliet i Nepal. Troen og en sterk bevissthet om rettferdighet driver henne til videre politisk arbeid for marginaliserte mennesker. Mange kommer til henne for å bli undervist i Bibelen. En av hennes politiske kampsaker er å få egen gravplass for kristne. Noe slikt finnes ikke i dag. Dette er en viktig sak i et samfunn hvor respekten for de døde holdes høyt.

Vi som lever i mer stabile forhold, kan huske på Laxmi i våre bønner. Hun har satt sitt lys i staken, for at alle rundt skal se lyset og komme til det.

Kastediskriminering

- Kastestystemet er en sosial og økonomisk styringsform som deler folk inn i bestemte grupper (kaster) ut fra hvilket samfunnslag man fødes inn i.
- «Dalit» er en betegnelse på de som faller utenfor kastesystemet – de kasteløse. Dalit betyr «de knuste/ødelagte».
- Daliter anses som urene; de kan «forurense» høyere kaste grupper. Ideen om forurensning gjør at dalitene er såkalt «urørlige». Dette medfører segregering på alle områder i livet, både offentlig og privat.
- Om lag 260 millioner mennesker er utsatt for kastediskriminering verden over.
- Kastediskriminering er utbredt i Sør-Asia, særlig i India, Nepal, Pakistan, Sri-Lanka og Bangladesh.
- Stefanusalliansen jobber mot kastediskriminering sammen med andre norske organisasjoner i Det norske dalit-solidaritetsnettverket. Vi er en del av et større, internasjonalt nettverk som heter International Dalit Solidarity Network (IDSN).

Kilde: www.dalit.no

Nord-Korea – et vakkert land

I mars besøkte jeg og to kolleger i Stefanusalliansen Nord-Korea – dette absurde landet som fremstår rarere og rarere for hver avisartikkel som skrives om det.

Tekst og foto: Kristin Storaker

Det slo meg da jeg stod på et utsiktspunkt og skuet ut over vakker kystlinje til den ene siden og majestetiske fjell til den andre siden, at Nord-Korea er et vakkert land. Da jeg traff noen av dem som bodde der, slo det meg at nordkoreanere er vanlige mennesker. Vanlige mennesker utsatt for et usedvanlig misbruk. Et misbruk så brutalt og fullstendig at befolkningen ikke vet om det, men tror de lever i verdens beste land med verdens modigste og mest kjærlige leder.

Internasjonal verkebyll

Det skrives mye i norsk presse om Nord-Korea for tiden. Landet er snart den eneste offisielle rariteten igjen i verdenssamfunnet som fremdeles skaper nye overskrifter, dag etter dag, trofast i sin tjeneste som internasjonal verkebyll.

Den siste tiden har vi sett you-tube videoer av soldater som tilber sin unge diktator som tenåringsjenter svermer over Justin Bieber. Vi har lest om Nord-Koreas beryktede atomvåpen og krigshissingen mot sør. Vi har sett bilder av Kim Jong-Un i strategimøter med kart og kikkert – som tatt ut av en historiebok om Den kalde krigen. Kommer han til å trykke på knappen?

Vanlige mennesker

Midt oppi denne absurditeten lever vanlige mennesker. Vanlige mennesker med gode hjerter og fremtidsdrømmer for seg selv og sine barn. Rundt 24 millioner vanlige mennesker, som deg og meg, i et usedvanlig korrupt og betent regime, et usedvanlig lukket og kontrollert samfunn. Friheter og rettigheter er uhørt. Så godt som samtlige av Verdenserklæringens 30 menneskerettigheter brytes.

Propaganda

Propaganda er bærebjelken i det kommunistiske regimet. Det første som møtte oss vel inne i det diktatoriske riket, var forsvarssjefen som på en gigantisk, offentlig TV-skjerm opphevet våpenhvileavtalen med Sør-Korea og erklærte Nord-Korea i krig. «Vår leder er så modig og snill!» utbrøt en av nordkoreanerne i reisefølget vårt da han fikk se Kim Jong-Un vinke til folket fra den store skjer-

men. Deretter kom det krigsforherligende videoer av atomraketter og voldsomme eksplosjoner på rekke og rad.

Den store skjermen spydde ut hyllingsvideoer av Kim Jong-Un og hans krigshissing fra tidlig morgen til sen kveld. Til og med barn ned i 4-5 årsalderen satt på bar bakke i minusgrader og kikket med store øyne, som om det skulle vært barne-TV. Det er som vi ville sagt det i Norge: Ingen Kim(s) ingen kos.

«Juche»

Juche-ideologien, som ble utarbeidet av Kim Il-Sung og som ligger til grunn for Nord-Koreas politikk i dag, er klar på at religion er farlig og forbudt. Da staten Nord-Korea ble opprettet, ble befolkningen delt inn i tre klasser, som et slags kastesystem. Alle religiøse ble plassert i tredje og laveste kategori, nemlig «fiende av staten». De ble så jaget vekk fra de gode områdene og ut i villmarken, nord i landet, hvor været var hardt og jorda skrinn.

Nordkoreansk propaganda-frimerke fra 2005. Legg merke til korsene nederst til høyre på bildet.

En nordkoreansk mann tar seg en pust i bakken foran en propagandavegg.

Ironisk nok kom Kim Il-Sung selv fra en kristen familie, og kulten han skapte rundt seg selv og sine etterkommere, bærer tydelig preg av en kristen arv. Tilbedelsen av faderen og sønnen – Kim Il-Sung og Kim Jong-Il – er mildt sagt påfallende. Tros-, tanke- og samvittighetsfrihet er fullstendig fraværende, og nordkoreanere risikerer å bli sendt i konsentrasjonsleir hvis de blir tatt i tilbedelse av noe annet enn Kim-dynastiets hjemmesnekrede variant av Faderen og Sønnen.

Hjernevasking

Som et resultat av hjernevasking, er avstanden mellom den nordkoreanske befolkningen og omverden stor. Jeg slet med å få kontakt med lokale nordkoreanere jeg møtte på gata, da de heller kikket i bakken enn å se meg i øynene. Etter seks tiår med total undertrykkelse av selvstendig tenking og innarbeiding av et fryktregime uten like, er fraværet av sivilsamfunn påtrengende.

Men, historien har vist gang på gang at totalitære regimer ikke varer evig. Se for eksempel til Burma, som ble styrt under jernhånd av militærjuntaen i fem tiår. Da generalene i 2010 initierte en demokratiseringsprosess, var det et relativt aktivt og velutviklet sivilsamfunn som med ett stod klart til å ta opp kampen for egne rettigheter. Et slikt latent sivilsamfunn finnes ikke i Nord-Korea, av den enkle, men tragiske, grunn at blant annet ytrings-, forsamlings- og organisasjonsfrihet er fraværende.

Hjelp i et lukket land

Vi må ikke gi opp Nord-Korea. Vi har et ansvar for å beskytte våre medmennesker mot regimer som griper seg på egen befolkning. Et land som kynisk regulerer egen befolknings tilgang til mat for å opprettholde sin kontrollerende og destruktive politikk, bør aktivere alarmklokkene hos omverden.

Stefanusalliansen er i Nord-Korea. Vi støtter TRADI, en organisasjon som jobber diakonalt med utviklingsprosjekter nord i landet, i det området hvor mange kristne og andre tredjerangsborgere ble forvist da Kim Il-Sung etablerte seg som diktator på 40-50 tallet. TRADIs ansatte kommer hovedsakelig fra Sør-Korea og Kina, og felles for dem alle er deres hjerte for den nordkoreanske befolkningen.

Kristen misjon er strengt forbudt i Nord-Korea. Men TRADIs ansatte har gjort det klart for myndighetene at motivasjonen og drivkraften bak arbeidet, er troen på Jesus Kristus. Mange undrer seg over hva det er som gjør at TRADI ikke er preget av den frykten og korrupsjonen som gjennomsyrrer det nordkoreanske samfunnet. TRADI ønsker å formidle at verden ikke hater folket i Nord-Korea, tvert imot er også de elsket av Gud.

Hjelp pastor Ramazan å bygge egen kirke!

Det er vår i luften i Antalya i Tyrkia. Vi er bare midt i mars måned, men trær og busker er allerede grønne, og sommerblomster er satt ut i parkene. Temperaturen er behagelig, rundt 18-20 grader. Men jeg har ikke kommet for å lukte på blomstene.

Tekst og foto: Jon-Geir Dittmann

Jeg spaserer rundt i trange smug sammen med pastor Ramazan Arkan (36). Han er midt inne i forberedelsene til påskefeiringen som er få dager unna. Han viser meg en stor bunke flyvesedler. Det er invitasjoner til kristen påskefeiring, som de skal dele ut til tyrkere på gata.

Antalya evangeliekirke

Stefanusalliansen har de siste fem-seks år pleiet nær kontakt med Antalya Incil Kilisesi, som direkte oversatt betyr Antalya evangeliekirke. Nå trenger Ramazan og den tyrkisktalende menigheten på 150 medlemmer sitt eget kirkebygg. Stefanusalliansen har hjulpet til med kjøp av tomt i et attraktivt boligområde et stykke utenfor sentrum.

Millionbyen Antalya er sentrum for den enorme turistindustrien på Tyrkias «riviera», sørvest i landet. Flyplassen er en av landets travleste. Alle som skal feriere i området, lander her. Byen har alt en turist kan ønske

seg: flotte strender, en sjarmerende gamleby, en fin havn og shoppingmuligheter i fleng. To timer lenger vest ligger feriebyen Alanya, der mange norske pensjonister og trygdede har kjøpt seg ferieleilighet. De færreste vet noe om at det finnes en levende kirke i Antalya.

Paulus' misjonsreiser

Ramazan og jeg stopper opp i den naturlige havnen. Vi snakker litt om Paulus som seilte ut herfra, trolig i år 49, etter å ha reist rundt i områdene Pisidia og Pamfylia på sin første misjonsreise. Her grunnla han menigheter. Budskapet om Jesus Kristus spredte seg og vokste med voldsom kraft i nettopp disse områdene.

Noen århundrer senere, var hele det nåværende Tyrkia blitt et landområde preget av en kristen enhetskultur styrt fra keiseren i Konstantinopel, som nå heter Istanbul. Fra 1200-tallet ble området erobret av ottomanske tropper som brakte med seg sin muslimske tro. Det kristne keiserdømmet var en saga blott da Konstantinopel falt i 1453. I flere hundre år levde kristne og muslimer side om side her, men særlig etter første verdenskrig og opprettelsen av den tyrkiske republikken i 1923, har kristne blitt fordrevet og utgjør i dag kun noen få promiller av befolkningen.

Vi stopper opp ved en stor ruin midt i gamlebyen. Korbuene viser tydelig spor av at dette ble bygget som en kirke. Det skjedde på 600-tallet. På 1200-tallet ble den omgjort til moské og senere forlatt. I dag står den der som et minne om en forgangen tid, men ut fra størrelsen forstår vi at det må ha vært mange kristne i byen.

Ramazans visjon

Ramazan har en visjon om at evangeliet igjen skal vinne terreng der Paulus og Barnabas for snart 2 000 år siden sådde Ordet, men der historiens gang har rensert området for kristne. Som de aller fleste i menigheten sin, har Ramazan konvertert fra islam.

Amerikanere og europeere, som er her for kortere eller lengre perioder, har sin egen menighet der språket er engelsk. «St. Paul's Place – a cultural blend» står det på et skilt utenfor kirken, og en oppslagstavle forteller om en aktiv menighet der turister og andre ønskes velkommen til gudstjeneste, kulturelle arrangementer og fellesskap. En innbydende kafé i underetasjen gjør det enklere å stikke innom. Det høres både engelsk og tyrkisk språk i kafeen, for denne kirken rommer også Ramazans tyrkisktalende menighet.

Pastor Ramazan peker på tomten hvor kirken skal bygges.

De fleste av medlemmene i Antalya evangeliekirke er unge mennesker. Her ser du noen av dem.

– Siden vår husmenighet vokste, var vi så heldige å få leie lokaler her i den internasjonale kirken. Det har fungert fint lenge og gitt oss som tyrkere trygghet. Men nå er vi i ferd med å vokse ut av disse lokalene, og vi vil gjerne ha vår egen kirke som vi kan utforme selv, forteller han.

Ramazan er gift med Karen fra Ohio i USA. Han har fått teologisk utdanning i USA og har reist omkring i USA for å samle inn penger til kirketomt. Snart reiser han igjen for å samle inn til selve bygget.

– Vi er veldig takknemlig for støtten fra Norge, sier han med et stort smil. – Dere i Stefanusalliansen hjalp oss til å få kjøpt en fin tomt, og dere ønsker å hjelpe oss med selve bygget. En utrolig flott støtte!

– Her i Tyrkia betyr det mye at du har egne lokaler. Det sier noe om at menigheten vår er seriøs og tenker langsiktig, forteller Ramazan.

I hele Tyrkia med 75 millioner mennesker finnes det kun ca. 4 000 protestantiske kristne tyrkere fordelt på 70-80 forsamlinger. Antalya-kirken er en av de største.

– Det koster å være kristen og tyrker, minner Ramazan meg om. Han fortsetter:

– Du blir kjeppjaget av familien din og mobbet av vennene dine. Du blir stemplet som landssviker og FBI-agent. Du blir kalt terrorist og en som vil ødelegge tyrkisk kultur. Jeg er blitt truet på livet flere ganger, og kristne er blitt drept for sin tro i Tyrkia. Det er langt fra full trossfrihet i Tyrkia.

Tross motstanden vokser Antalya-kirken. Både i bredde og i dybde. Til påske ble åtte nye medlemmer døpt inn i menigheten.

De må forsake mye. Som Paulus selv led for evangeliet, må de også gjøre det. Ingen tyrkisk kristen slipper lett unna. Men de har en enorm frimodighet på evangeliets vegne og er ikke redde for å invitere sine landsmenn inn i fellesskapet.

Vær med å gi!

Stefanusalliansen vil gjerne hjelpe pastor Ramazan og hans menighet med å få reist et eget kirkebygg. De fleste av medlemmene i kirken er studenter og andre med lite penger. Vi vil ikke bare hjelpe dem til å få egen kirke, vi vil være med å bygge menighet i Antalya. Derfor trenger vi din støtte! Bruk den vedlagte giroen.

Glimt fra verden

ved Elisabeth Engelsviken

EGYPT

Ti døde i Kairo

Ti personer har mistet livet i sammenstøt i Kairo i løpet av én uke i april. Pave Tawadros II kritiserer president Morsi kraftig for ikke å gi nok beskyttelse til kristne.

Den 5. april malte noen unge gutter graffiti på veggen til en bygning i bydelen Khosous i Kairo. Bygningen tilhører det store muslimske universitetet Al-Azhar. Noen protesterte mot graffitien, og det kom til et basketak med voldelige sammenstøt. Åtte personer døde. Fire var kristne og en var muslim, mens identiteten til de tre andre ennå ikke er blitt offentliggjort.

Den 7. april kom det til ytterligere sammenstøt i Kairo, etter begravelsen for de fire kristne i St. Markus-katedralen. Flere hundre kristne og sympatiserende muslimer deltok. Under begravelsen ble det ropt slagord mot president Morsi og Det muslimske brorskap. Da en større gruppe av sørgende forlot katedralen, ble de angrepet av en mobb. To mennesker ble drept (en kristen og en som ennå er uidentifisert), og mange ble skadet i slagsmålet utenfor St. Markus-katedralen. Det kom også til nye sammenstøt i bydelen Khosous, blant annet ble flere butikker eid av kristne, angrepet.

En gruppe fra Stefanusalliansen var i Kairo da angrepet på begravelsesfølget skjedde i St. Markus-katedralen, forteller Jon-Geir Dittmann.

– Vi fikk sterk berøring med episoden siden vi traff en journalist/fotograf som selv var vitne til opptøyene. Han var sjokkert over at politiet ikke hjalp kopterne, men provoserte de sørgende og beskyttet den muslimske mobben.

Fra begravelsen av de fire drepte kristne i St. Markus-katedralen den 7. april. Like etter dette bildet ble tatt, ble katedralen og de sørgende angrepet og ytterligere to mennesker drept. (Foto: Will Morris)

NORD-KOREA

Tre ansatte fra Stefanusalliansen besøkte i mars måned Nord-Korea. Der fikk de se og oppleve det intense propagandamaskineriet til de kommunistiske myndighetene. I sentrum av byen de bodde i, var det en stor flatskjerm, hengt opp foran byens torg. Der ble det vist propagandafilmer og hyllingsvideoer av Kim-dynastiet, Nord-Koreas militære, og ikke minst, Nord-Koreas atommissiler. Menneskerettighetsrådgiver Kristin Storaker forteller:

– Det var konstant store folkemengder på torget, i alle aldre, som stod og kikket på skjermen. Fra tidlig morgen til sent på kveld. Til og med barn, ned i 5-årsaldren, satt på bar bakke og kikket, som om det skulle vært barne-TV. Vi fikk inntrykk av at det var en borgerplikt å stikke innom torget for å kikke på skjermen; for å vise respekt for regimet; og for å unngå å få et dårlig rykte på seg blant naboene.

På bildet ser vi flatskjermen som viser en nordkoreansk soldat med seiersfakkelen hevet høyt. I bakgrunnen ser vi konturene av våpen og missiler.

(Foto: Stefanusalliansen/Solbakken)

– Propagandaen er en hjørnestein i det nordkoreanske regimet og er følgelig godt integrert i den nordkoreanske hverdagen. Vi så ikke en eneste reklameplakat for noe som helst produkt, derimot var det propagandaplakater overalt!, avslutter Storaker.

KIRGISISTAN

Dette bildet er unikt. En russisk kvinne til venstre, en koreaner og en kirgisiser i felles bønn et sted i Bisjkek. Tradisjonelt har det vært vanskelig for disse, så ulike, folkegrupper, å finne sammen i kirkens hus. Men noen steder skjer dette til glede og vekst for den unge protestantiske kirken i dette fattige fjelllandet i Sentral-Asia.

(Foto: Stefanusalliansen/Wegge)

BESØK FRA SAMARBEIDSPARTNER

Uken før påske hadde Stefanusalliansen besøk av Kim Yeap fra vår partnerorganisasjon Middle East Concern. Sammen med menneskerettighetsrådgiver Lisa Winther besøkte han både Utenriksdepartementet (UD) og stortingsrepresentanter fra fire partier, for å løfte frem situasjonen for forfulgte kristne i Midtøsten med et spesielt fokus på Syria og Egypt. Overalt ble de møtt med stor interesse for dette viktige temaet. Særlig i UD merker vi en større bevissthet på hvor viktig det er å styrke trosfriheten for religiøse minoriteter, ikke minst gjennom at de har initiert et prosjekt med fokus på tros- og livssynsminoriteter og har dedikert en egen ambassadør for å koordinere denne innsatsen.

ISTANBUL

I midten av mars representerte menneskerettighetsrådgiverne Kristin Storaker og Lisa Winther Stefanusalliansen på et partnerskapsmøte i Istanbul. Representanter fra seks ulike organisasjoner, fra Hongkong i øst til Nigeria i sør og USA i vest, som samarbeider under paraplyen CSW International Partnership (Christian Solidarity Worldwide), møttes i to dager for å diskutere hvordan man enda bedre kan samarbeide og koordinere sitt lobbyarbeid for å styrke gjennomslagskraften.

PAKISTAN

Nytt angrep ved Lahore

Den kristne bydelen Gujranwala utenfor Lahore i Pakistan ble angrepet av en mobb av aggressive islamister, etter en krangel mellom ungdommer. Dette skjedde den 3. april. Flere ble såret, og politiet får sterk kritikk for ikke å beskytte de kristne. Minst fem kristne ble såret, to av dem alvorlig, i tillegg til skader på en kirke og dusinvis av butikker og kjøretøyer. Mobben ble oppildnet av hissige stemmer fra moskeens høytalere, etter en krangel mellom muslimske og kristne ungdommer dagen i forveien.

Kort tid før angrepet hadde Pakistans høyesterett offisielt refset politiet i Punjab-provinsen for bare å ha sett på, da brannstiftere og overfallsmenn sist måned angrep en kristen bydel i Joseph Colony i Lahore. Nå lot politiet altså på ny en aggressiv mobb få angripe kristne uten å gripe inn.

MENNESKERETTIGHETSKURS PÅ ANAFORA

Menneskerettighetsrådgiverne Lisa Winther og Ed Brown har besøkt Anafora på ørkenveien mellom Kairo og Aleksandria. Der holdt de et todagers kurs for ca. 25 ivrige egyptere (se bildet). Det ble undervist i tilblivelse av moderne menneskerettigheter, grunnleggende menneskerettigheter, trosfrihet og demokratiske mekanismer og prosesser. For deltagerne var kurset svært relevant for deres situasjon i dag med store spenninger i samfunnet for øvrig. Kursdeltagerne ga uttrykk for at de satte stor pris på undervisningen og at kristne fra Vesten står sammen med dem.

(Foto: Stefanusalliansen)

Egyptas hemmeligheter

Jeg sitter i et kloster i byen Assiut i Øvre Egypt og snakker med Mamma Maggie. Vi har snakket sammen over flere dager, og hun har fortalt meg mye fra sitt liv.

Tekst: Eyvind Skeie

Foto: Bjørn A. Wegge

Familiehistorie

Noe av det hun forteller er knyttet til hennes egen familiehistorie. Det er en fortelling om hvordan en egyptisk storfamilie har levd med hverandre fra omkring 1950 og frem til i dag.

Noe av denne historien handler om hvorfor og hvordan deler av familien dro til England og senere til USA, mens andre ble værende i Egypt. Jeg spør Mamma Maggie om dette.

Hvorfor dro ikke hun og mannen Ibrahim ut av landet da de var unge og skulle etablere sin familie?

Beslutningen

Hun forteller meg at de hadde tatt beslutningen om å bli værende i Egypt før de traff hverandre. Derfor var ikke dette noe tema dem imellom da de inngikk ekteskap, selv om de visste at de, men sine økonomiske og andre ressurser, ville kunne leve mer behagelige liv utenfor landets grenser. Jeg prøver å grave litt dypere i dette. For hva er det som får to unge mennesker til å velge den mest krevende måte å leve sine liv på?

Egyptas hemmeligheter

Mamma Maggie blir stille i noen minutter. Så kommer svaret, med stødig stemme:

– Det er hemmeligheter i Egypt. Folk må gjerne kalle det historie, kultur eller tradisjoner, men for meg er det hemmeligheter som går tilbake til tusen år før Kristus. I Det gamle testamente ser vi hvordan Egypt er sentralt. Dit kom det utvalgte folket, men der ble de også slaver. De levde under tungt press fra farao. Det var som om folket var forbannet. Men da Jesus var her som barn, forsonet han landet igjen. Derfor er det en tro i mitt hjerte at Guds alter alltid vil være reist i Egypt. Det er dette alteret jeg vil være nær.

Jesu blod på korset

– Med sitt blod på korset var det som om Jesus forløste landet for andre gang, fortsetter Mamma Maggie.

–Når jeg sier at jeg vil bli i landet, handler det derfor ikke bare om nasjonale følelser knyttet til at dette er mitt land. Da Jesus gav sitt offer for alle mennesker, gjaldt det også alle dem som gav sitt blod i vår lange historie, så høy var prisen som han betalte.

–For meg er støvet i dette landet blandet med blodet til mine fedre og forfedre, og dette kan jeg ikke forlate. Jeg er som et ledd i det store kjedet som strekker seg fra generasjon til generasjon. Ja, selv om prisen ved å bli skulle være mitt eget blod eller liv, kan jeg forlate det. Det er som med døperen Johannes. Hans hode ble hugget av, men det taler til oss likevel, om rettferdighet, anger, omvendelse og tilgivelse.

Refleksjon av historien

–Vi som lever som kristne i Egypt, er som reflekser av denne lange historien, sier Mamma Maggie.

–Vi vet noe om hva det er å være slaver under farao. Men vi vet også noe om Jesu tårer og Jesu blod, om hans dype kjærlighet til oss og alle mennesker. Og det er, i dette landet, at vi kan reflektere disse hemmelighetene og denne store nåden, avslutter Mamma Maggie.

Mamma Maggie sammen med dem hun er kalt til å tjene.

Rezka takker for hjelpen

Rezka er en kristen, koptisk kvinne som har levd hele sitt liv i fattigdom. I dag livnærer hun seg som søppelsorterer.

Tekst og foto: Bjørn A. Wegge

Mannen Fayz er søppelplukker. Det samme er de fire sønnene Memtaz (17), Basm (14), Mina (11) og Romany (8). De to yngste guttene Basha (7) og Marzik (5) lever fremdeles sitt liv hjemme i skuret som familien har reist i 15. mai-slummen. Dette er et farefullt og lutfattig område, cirka tre mil sør for Kairo, i en bydel som har fått navnet Helwan. Om få år skal de to småguttene også traske i vei sammen med faren og de fire brødrene, for å plukke søppel fra middelklasse-leilighetene i bydelen Maadi.

Arbeidsdagen starter i sekstiden på morgenen. Hvis søppelfangsten er god, kan familien samles til dagens eneste måltid cirka klokken tre på ettermiddagen.

Rezka er blitt 35 år. Men hun er allerede sterkt merket av slit, farefullt arbeid og lange perioder med sykdom, mange krevende barnefødsler og sult. Før Rezka kom til Helwan, levde hun og mannen Fayz som dagarbeidere for rike landeiere i jordbruksdistriktene ved provinshovedstaden Assiut i Øvre Egypt. Nilen var rik på fisk, og den fuktige jorden gav sine avlinger. Men Rezka og mannen Fayz måtte stort sett nøye seg med smulene fra de rikes bord. Som eiendomsløse dagarbeidere ble livet som et slaveri. Hvis landeieren var i godt humør, kunne det bli noen slanter til matkjøp. Som regel bestod kostholdet av restavfall fra dagens slit på arbeidsmarken.

For syv år siden bestemte familien å søke et bedre liv som søppelplukkere i hovedstaden. Sammen trasket de 320 kilometer nordover langs Nilens vestbredd til fots. Målet var Muqattam-slummen midt inne i Kairo. Det skulle fort vise seg at i Muqattam var det ingen plass for nykommere. Dermed endte den lange reisen i 15. mai-slummen i Helwan. Her kan fortjenesten av søppelplukkingen innbringe opp til 200 kroner i måneden. Dette skal da rekke til mat for åtte personer i 30 dager. I praksis betyr det ett måltid daglig. I tillegg må familien betale for leie av grunnen som skuret står på. Pengene går til beduinene i området. Hver måned kommer de kjørende i flotte biler. Da er situasjonen nådeløs. Betal eller forsvinn! Vann-

Rezka sammen med en av sine sønner.

forsyningen er betalt av Stephen's Children, og slik sett med støtte fra Norge. Mamma Maggie og hennes stab har også hjulpet til med penger, slik at familien kan holde to geiter.

Rezka ble gift som 11-åring. Allerede da hun var 12 år, fikk hun sitt første barn. Til nå er det blitt seks. Alle gutter. Rezka kan ikke lese eller skrive. Slik er det også for ektemannen og alle sønnene. Men Stephen's Children har opprettet to leseklasser i sentrum av slumområdet. Elevene er bare kvinner. Her deltar Rezka med stor iver flere dager i uken. De to yngste barna går i barnehagen, og målet er at disse en dag skal få begynne på den offentlige skolen, og slik bli de første i Rezkas familie som får utdanning.

Rezka forteller at alle barna er døpt. De fire eldste i en gammel koptisk kirke i Assiut. Mens de to yngste ble båret til dåpen i den provisoriske kirken som slumbefolkningen har bygget på dugnad i 15. mai-slummen. Rezka forteller:

– Mitt største ønske er at alle barna mine skal lære å lese og skrive. Vi har nå fått en barnebibel av Mamma Maggie til hjemmet vårt. Denne kan jeg øve meg på. Men de to småguttene, Marzik og Basha, vil nok ta meg raskt igjen. Kanskje vi i fremtiden kan ha noen bøker i hjemmet vårt? Det vil bli den største forandringen i hele den fattige slekten vår. Og da var reisen fra Assiut til Kairo ikke forgjeves, avslutter Rezka.

Gravaas blir ny generalsekretær

Nytilsatt generalsekretær i Stefanusalliansen, Hans Aage Gravaas, brenner for misjon, trosfrihet og menneskerettigheter.

Styret i Stefanusalliansen har tilsatt Hans Aage Gravaas som organisasjonens nye generalsekretær. Gravaas kommer fra stillingen som rektor og førsteamanuensis ved Fjellhaug Internasjonale Høgskole. Han har tidligere vært rektor og førsteamanuensis ved Mediehøgskolen Gimlekollen.

Gravaas er 51 år gammel, utdannet teolog, og har en PhD-grad i interkulturelle studier fra USA. Han har i en periode vært misjonær i Etiopia, prest i Den norske minnekirken i Chicago og misjonssekretær i Norsk Luthersk Misjonssamband.

Gravaas overtar etter nåværende generalsekretær Bjørn A. Wegge den 1. september.

– *Hans Aage Gravaas, hvorfor svarte du ja på utfordringen fra Stefanusalliansen?*

– Det er flere grunner til dette. For det første fokuserer Stefanusalliansen på saker som jeg brenner for. Misjon, trosfrihet og menneskerettigheter er viktig. For det andre er dette en seriøs og dynamisk kristen organisasjon med dyktige medarbeidere. Til tross for at dette er en forholdsvis liten organisasjon, kan den videreutvikles til å bli en ganske betydelig bidragsyter innen sine arbeidsområder. For det tredje fikk jeg flere oppfordringer underveis om å søke på stillingen.

– Jeg fikk inntrykk av at styret arbeidet ut fra klare kriterier, og jeg forstod raskt at det ville bli god bruk for både min

Hans Aage Gravaas (Foto: John Olav Selstø)

faglige kompetanse og ledererfaring innen misjon, kirke, media og høyere utdanning. Jeg ble dessuten tatt imot på en fin måte. Her var både vennlighet, varme og glimt i øyet. Jeg har grublet og bedt over saken og opplever å ha fått den indre ro og motivasjon som skal til for å ta fatt på denne spennende utfordringen, forteller Hans Aage Gravaas.

Stefanusalliansen gleder seg over tilsettelsen. Styreleder Reidulf Stige sier:

– Med Hans Aage Gravaas har Stefanusalliansen fått en erfaren misjonsleder med solid bakgrunn innen administrasjon, kirke, misjon, undervisning og media.

Stefanusalliansen ønsker Gravaas velkommen!

Nødhjelp til Syria

Stefanusalliansen startet i mars en egen innsamling til nødlidende i Aleppo i Syria gjennom innsats fra syriske kirker. Per 16. april var det kommet inn kr 258 000 til dette formålet. Bildet viser hjelpere som fyller sekker med matvarer til de mest trengende familiene i området. Takk til alle som har sendt penger! Behovet er fortsatt stort, så det er fremdeles mulig å gi en gave.

Bruk konto 3000 14 59291 og merk med «Syria».

Utdeling av nødhjelp i Aleppo i Syria. (Foto: privat)

Biskopen «arrestert»

– Dette er en ulovlig gudstjeneste! Midt under gudstjenesten stormer to politibetjenter i sivil fram mot alteret. De fortsetter å rope mens de drar biskopen og presten med seg ut. Før de slenger igjen døren, roper de til den skrekkslagne forsamlingen:

– Hør alle sammen! Den som ikke har kommet seg vekk herfra når vi er tilbake, blir også arrestert!

Da politiet er forsvunnet, får ungdommene i salen beskjed om å liste seg ut gjennom et vindu, følge noen hemmelige tegn og finne fram til et nytt møtested i skjul av nattemørket.

To og to ankommer de et bortgjemt hus, etter at flere har hatt ublide møter med politiet på veien. Inne i et bart rom venter biskopen og presten. De har rømt, men er uten prestedrakter, bibler eller andre hjelpemidler. Biskopen leder ungdommene i nattverdsliturgien etter hukommelsen. Etter nattverden blir alle stående å synge svakt sammen, før gudstjenesten avsluttes med forbønn for alle som følges for sin tro.

Slik fikk ungdommene under Ungdomstinget i Stavanger bispedømme kjenne på kroppen hvordan det kan være

Biskop Erling Pettersen ble «arrestert» på Ungdomstinget. (Foto: Knut Vegard Fosse)

å samles til gudstjeneste for kristne som lever under forfølgelse.

Se en film fra denne Secret Service'en på Stefanusalliansens nettsider: www.stefanus.no, under fanen Engasjer deg – Ungdom. Her finner du også en mal for hvordan du kan arrangere en Secret Service i din menighet.

Stefanusbarnehage samler inn penger til Egypt

Respekt for andre kulturer og omsorg for dem som har det vanskelig, er mål for det årlige Egypt-prosjektet på Bjørketun barnehage. Barna på Bjørketun har blant annet fått kunnskap om pyramider, mumier, faraoer, papyrus, penger, språk og hverdagsliv i Egypt. I tillegg har de hørt masse om de svært fattige, koptiske barna som går i Stefanusbarnehagene i Søppelbyen i Kairo.

Tirsdag 5. mars ble årets prosjekt avsluttet med fest, hvor foreldre, besteforeldre og andre ble invitert. Kafé, basar og butikk, der barna solgte betong-lysestaker, innbrakte hele 22 000 kr som sendes til venns-kapsbarnehagen i Egypt! På bildet holder Andreas, Ulrik, Kamilla og Sarah, utkledd i antrekk fra Egypt, stolt fram pengene som ble samlet inn.

Varm hilsen fra små og store stefanusvenner på Bjørketun Barnehage i Farsund.

Tekst og foto: Vigdis Mosby Larsen

«Sanger fra katakombene»

Tvilens og troens vugge

Da vår frelser for
til sin himmels høye kor,
var en skatt blitt åpenbart
Mer var ubesvart
Hvorfor kom Messias sånn?
Var han mindre kropp enn ånd?
Tusen skjegg tok til å klø
Spørsmål stod i kø:

Er Han ett med Gud?
Må man følge Mose bud?
Skal man lyde øvrighet?
Hva er kjærlighet?
Kan vi spise kjøtt av svin?
Hvem kan motta brød og vin?
Hvem har sendt Guds Ånd hit ned?
Når får verden fred?

Under tvilens ham
Vokste kristentroen fram
Mellom disse skrinne fjell
ble vår tro seg selv
Ingen skrift gir klare svar
Tro og tvil er alt vi har
Denne kamp er Åndens verk,
gjør vår kirke sterk

Tekst: Erik Hillestad

Utsikt fra en katakombe i Tur Abdin i Tyrkia. (Foto: Stefanusalliansen/Wegge)

«Sanger fra katakombene» er et nytt korprosjekt med Stefanusalliansen, Kirkelig kulturverksted og SKRUK, som knytter linjene tilbake til den aller tidligste og liturgiske tradisjonen som kirkehistorien kjenner til. Originale melodier og tekstmateriale har blitt hentet inn gjennom flere studiereiser til området Tur Abdin i Tyrkia i perioden 2011-2013.

Musikken spilles i disse dager inn i et kloster i Tur Abdin. Diktet ovenfor er et utdrag fra prosjektet.

Følg med i Magasinet Stefanus eller på våre hjemmesider, www.stefanus.no, for mer informasjon om «Sanger fra katakombene».